

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

*Свержевська Аліна Андріївна
студентка I курсу підприємництва, торгівлі та
біржової діяльності*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
alinasverzhevskaa@gmail.com*

Академічна доброчесність нині стає необхідною умовою функціонування освітнього простору, забезпечення прогресивного розвитку вітчизняної освітньої системи. Плагіатори-високопосадовці, депутати, для яких дисертації пишуться на замовлення, вчені, які займаються самоцитуванням у явному та прихованому вигляді, велика кількість псевдонаукових статей і монографій — ці та інші ганебні явища формують сучасне «обличчя» вітчизняної освітньої системи, яка знаходиться в стані постійного реформування. Внесок освіти в економічне зростання полягає в тому, що вона наділяє робочу силу продуктивними знаннями, сприяє нарощенню нових знань людини, стимулює процес продукування нових ідей та їх реалізації. З огляду на важливу роль освіти у забезпеченні соціально-економічного відродження країни, постає необхідність реформування системи освіти України відповідно до нових умов [3, с. 98]. На жаль, нині спрямованість на позитивні зміни в сфері освіти має переважно декларативний характер. Прогресивний розвиток вищої освіти, і всієї освітньої системи в цілому, стримують такі чинники, як корупція, застарілі підходи до її коштів, низький рівень фінансування навчальних закладів та ін., її реформування, неефективне використання бюджетних коштів, низький рівень фінансування навчальних закладів та ін. Складовими академічної доброчесності (academic integrity) є [1, с. 14-15]:

1) чесність (honesty): виховання чесності слід починати з себе, а вже потім добиватися її поширення серед всіх членів академічної спільноти, не допускаючи ніяких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки;

2) довіра (trust): є основою для вільного обміну ідеями, творчості та індивідуального розвитку всіх членів академічної спільноти;

3) справедливість (fairness): забезпечення справедливості у викладанні, оцінці освітніх досягнень студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні персоналу. Отримання будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинно ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних і об'єктивних критеріях;

4) повага (respect): вільний обмін ідеями і свобода висловлювань базуються на взаємній повазі всіх членів академічної спільноти, незалежно від їх положення в освітній та науковій ієрархії. Без такого обміну рівень академічної та наукової творчості суттєво знижується;

5) відповідальність (responsibility): її повинні нести всі члени академічної спільноти, що дозволить забезпечити підзвітність (accountability), вільне висловлення поглядів, супротив неправомірним діям [2, с. 223].

Активності в царині забезпечення академічної доброчесності в Україні тільки починають набувати поширення. Потужним інструментом інформування наукової спільноти про різноманітні факти порушень в освітній сфері та можливі напрями боротьби з ними стають соціальні мережі. Нині питаннями академічної доброчесності займаються переважно громадські організації. На державному рівні спрямованість на забезпечення академічної доброчесності, на жаль, має декларативний характер, про що свідчать гучні справи щодо низької якості дисертацій і наукових статей окремих державних службовців, інформація про значний обсяг запозиченого матеріалу в їх роботах. Це постійна, актуальна і досить болюча

тема для обговорення в професійних спільнотах науковців, які широко представлені в соціальних мережах і ЗМІ. Освітніх та наукових проектах.

Література

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова — К.; Таксон, 2016. — 234 с.
2. Грішнова О. А. Освіта як чинник людського розвитку і економічного зростання України / О.А. Грішнова // Демографія та соціальна економіка. — 2004. — №1–2. — С. 93–101.
3. Брінцева О.Г. Забезпечення академічної доброчесності в контексті реформування вищої освіти /О.Г.Брінцева// КНЕУ імені Вадима Гетьмана .Збірник праць. 2016-с223-225.

ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Капиця Діана Михайлівна
студентка І курсу підприємництва торгівлі та
біржової діяльності
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
Dianakapitsa1@gmail.com

Витоки сучасної академічної доброчесності сягають 1960 року, коли після соціологічного опитування, ініційованого кількома науковими установами США виявилось, що 75% опитаних зізнались у списуванні, після чого більшість університетів почали декларувати серед основних вимог до студентів – доброчесне ставлення до навчання. Питання дослідження академічної доброчесності є нагальними на сьогодні, які вивчаються останніми роками в Україні і пропагуються до впровадження у вітчизняний освітній простір шляхом законодавчого закріплення. Зазначене дає підстави для вивчення концепту академічної доброчесності з метою поглибленого розуміння змісту даного поняття. У перекладі з латини іменник *integrity* означає «довершеність, повнота, цілісність» психологічного стану людини, який відзначається її внутрішньою гармонією, стійкістю і послідовністю морального образу (Killinger 2010), який у поєднанні з прикметником *academic* виражає категорію академічної доброчесності (*academic integrity*). В. Хмарським досліджено, що поняття «*integrity*» походить від пізньолатинських слів «*integer*» (ціле число), «*integrare*» (складати ціле) або «*integritas*» (цілісність), проте на перше місце з трьох тлумачень поставлено «моральну чистоту», «порядність» (*moral soundness, probity*), а потім – «цілісність, завершеність» («*wholeness, completeness*») та «якість або стан недоторканності» («*the quality or state of being unimpaired*»). Професором, при зверненні до електронного словника знайдено три основних значення терміну «*integrity*»:

- 1) дотримання моральних та етичних принципів (*adherence to moral and ethical principles*); стійкість моральних якостей (*soundness of moral character*); чесність (*honesty*);
- 2) перебування в стані цілісності, повноти або незменшення (*the state of being whole, entire or undiminished*), наприклад – зберегти цілісність імперії (*to preserve the integrity of the empire*);